Lietas Nr. C32209914
Lietas arhīva Nr. C-2099-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 23.aprīlī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Meldere

rakstveida procesā Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesa

konstatēja

2014.gada 7.februārī tiesā saņemta prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 177., 178. un 179.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja bērna /pers. C/ uzturam 80 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasītāja norāda, ka ar atbildētāju kopīgais bērns – dēls /pers. C/ atrodas prasītājas aprūpē, par atbildētāja ienākumiem viņai ziņu neesot. Uzskata, ka arī atbildētājam jāpiedalās bērna uzturēšanā, tāpēc vēlas saņemt minimālos uzturlīdzekļus 80 EUR apmērā ik mēnesi bērnam.

Prasītāja prasības pieteikumā norādīja, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, 2014.gada 17.februārī atbildētājam uz prasītājas norādīto atbildētāja dzīvesvietas adresei nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kam pievienots izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrajā daļānoteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Tiesā 2014.gada 26.februārī ir saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums uz prasību, norādot, ka viņš ir bezdarbnieks un atbilst trūcīgas personas statusam, nav norādījis, ka vēlas lietas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Tā kā atbildētājam paziņots par prasības pieteikumu un atbildētājs netika sniedzis iebildumus par prasību, ne prasītāja, ne atbildētājs nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, tiesa neuzskata, ka lieta būtu iztiesājama tiesas sēdē, bet gan izskatāma rakstveida procesā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} pantu.

2014.gada 6.martā pusēm nosūtīti paziņojumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiālos esošās 2012.gada 7.septembrī izsniegtās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ redzams, ka 2012.gada 4.septembrī piedzimis /pers. C/, kura vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/, dzim. /uzvārds/.

Līdz ar to, no lietas materiālos esošās bērna dzimšanas apliecības konstatējams, ka atbildētāja bērnam lietas izskatīšanas laikā ir viens gads.

No prasības pieteikuma redzams, ka pašlaik bērns atrodas prasītājas aprūpē, tātad viņas dzīvesvietā, kamēr atbildētājs savu dzīvesvietu deklarējis citā adresē.

Līdz ar ko un ņemot vērā bērna vecumu, nav pamata apšaubīt, ka ikdienas aizgādību pār ar atbildētāju kopīgo nepilngadīgo bērnu /pers. C/ pašlaik īsteno prasītāja, savukārt atbildētājs līdzekļus bērna uzturam nesniedz. Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis.

Tiesa ņem vērā minētos apstākļus, un to, ka vecāku pienākums apgādāt nepilngadīgus bērnus ir absolūts, un bērnam ir jānodrošina iespēja izglītoties, saņemt pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt savas fiziskās un intelektuālās spējas atbilstoši vecumam un interesēm, tiesa atzīst, ka bērnam ir nodrošināma iespēja saņemt no saviem vecākiem regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērna ikdienas aprūpes realizācijai un vajadzību apmierināšanai.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas,

ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Savukārt saskaņā ar šās normas piekto daļu, minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2014.gada 1.janvāra minimālās mēneša darba algas apmērs ir 320 *euro*.

Līdz ar to uz prasības iesniegšanas un lietas izskatīšanas laiku Ministru kabineta noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2014.gada 1.janvāra bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai atbilst 80 EUR, un pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 96 EUR apmēram.

Prasītāja ir norādījusi piedzenamo summu 80 EUR bērnam un lūdz tiesu piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ne mazāk kā nosaka Ministru kabinets.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa ir pienākums nodrošināt bērnu uzturam līdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No prasības pieteikuma un lietas materiāliem kopumā nav redzams, ka atbildētājs būtu veicis regulārus uzturlīdzekļu maksājumus, kā arī atbildētājs nav iesniedzis tiesā nekādus iebildumus pret prasību vai pierādījumus par regulāru maksājumu veikšanu prasībā norādītajā apmērā. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto, ka atbildētājs nav pienācīgi piedalījies bērna uzturēšanā.

Izvērtējusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā pierādīta un apmierināma. Atbildētājs nav izmantojis savas likumā paredzētās tiesības – nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, no kā secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība ir apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam ik mēnesi 80 EUR.

Nosakot, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz pilngadībai, tiesa ņem vērā, ka atbilstoši Civillikuma 177.panta pirmajai daļai bērns ir vecāku aizgādībā līdz pilngadības sasniegšanai, līdz ar ko uzturlīdzekļi par labu prasītājam piedzenami tikai līdz bērna pilngadībai.

Civilprocesa likuma 5.panta sestā daļa paredz, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 izteikta atziņa, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo prasības celšanas brīdī attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi, t.i., 2014.gada 7.februāra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bija atbrīvots, piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas pirmā punkta „a" apakšpunktu no prasības summas 960 EUR (80 EUR x 12 mēneši = 960 EUR) atbildētājam valsts labā nomaksājama valsts nodeva 144 EUR apmērā.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij būtu piedzenama valsts nodeva 144 EUR apmērā.

Atbildētājs vērsis tiesas uzmanību uz savu mantisko stāvokli, norādot, ka ir bezdarbnieks un atbilst trūcīgas personas statusam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu tiesa, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.

Atbildētāja pievienotās Rīgas domes Rīgas sociālā dienesta 2014.gada 29.janvāra izziņas Nr. RSD14-04640 kopija apstiprina, ka /pers. B/ noteikts trūcīgas ģimenes (personas) statuss uz laiku no 2014.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 31.martam. Kā arī pievienotais

individuālais darba meklēšanas plāns apstiprina, ka atbildētājs aktīvi meklē darbu. Līdz ar ko tiesa atzīst, ka atbildētājam nav iespējams samaksāt likumā noteiktos tiesas izdevumus, līdz ar ko atbildētājs ir atbrīvojams pilnībā no tiesas izdevumu samaksas lietā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu, 193.pantu, 204.^{1}pantu, 250.^{25}pantu, tiesa

nosprieda

Apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 80 EUR (astoņdesmit *euro*) ik mēnesi, sākot no 2014.gada 7.februāra, bet ne mazāk kā 25 (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz brīdim, kad bērns sasniegs septiņu gadu vecumu, pēc tam - katru mēnesi ne mazāk kā 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Atbrīvot pilnībā /pers. B/, personas kods /personas kods/, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos civillietā /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnese l.Meldere